

A TÖRTÉNELEM NAPLÓJÁBÓL

A FÖLSZABADULÁS NAPTÁRA

Péter László összeállítása

KRÓNIKA — KÉPEKBEN

(Fotó: Liebmann Béla)

A dőlt szedésű szöveg szegedi eseményre utal.

Szeptember 23.

A 2. Ukrán Front 18. önálló harckocsi-hadtestének három tankból álló földérítő szakasza, Birjuhov hadnagy parancsnoksága alatt délelőtt fél 11-kor Battonya térségében átlépte a magyar határt, a községbe azonban nem hatolt be.

Szeptember 24.

A szovjet csapatok fölszabadították az első magyar községet: Csanádpalotát, majd Nagylakot, Királyhegyest, Földeákat.

Szeptember 25.

Magyarcsanád, Apátfalva, Kövegy fölszabadulása.

Szeptember 26.

Fölszabadult az első magyar város: Makó, és a szovjet csapatok benyomultak Battonyára is.

Megjelent Lvovban a Szovjet Hadsereg magyar nyelvű lapja, a Magyar Újság, utóbb Új Szó.

Szeptember 29.

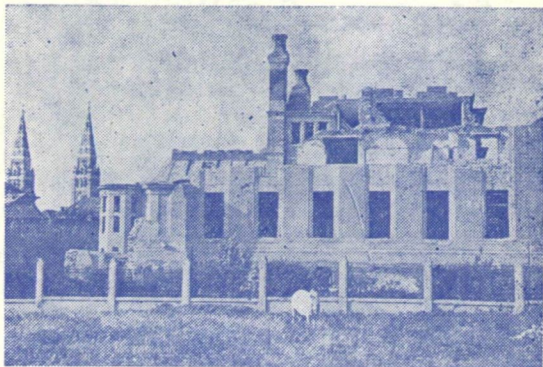
„A kilencedik csapás” kezdete. A szovjet csapatok támadása Belgrád irányában.

Az újjáalakult Kommunista Párt kiadta kiáltványát a magyar néphez. Újra megjelent az illegális Szabad Nép.

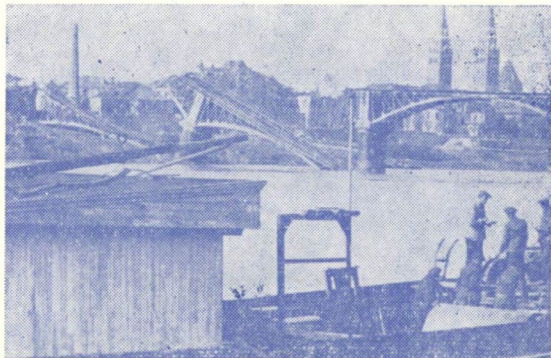
Október 6.

A Szovjet Hadsereg fölszabadította Sarkadot, Békéscsabát, Orosházát, Békést, Mezőberényt, Ambrózfalvát, Nagyért, Pitvarost és még több mint 300 magyarországi helységet.

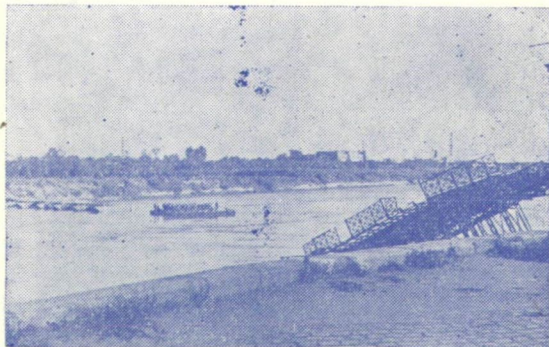
Magyar partizánok fölrobbantották a budapesti Gömbös-szobrot.

A LEBOMBÁZOTT GYERMEKKLINIKA

A SZEGEDI HÍD ROMOKBAN

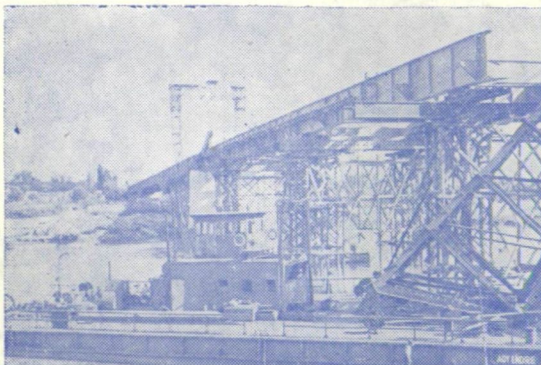
AZ ÉPÜLŐ SZÜKSEGHÍD ES A KOMP

AZ ÚJSZEGEDI KENDERGYÁR
ROMOKBAN
1944.

A FÖLSZABADÍTÓK ELSŐ OSZLOPA

ÉPÜL AZ ÚJ SZEGEDI KÖZÜTI HÍD

Október 7.

Nagymágocs, Derekegyháza, Fábiánsebestyén, Eperjes, Árpádhalom, Cserebökény fölszabadulása.

Október 8.

A Szovjet Hadsereg csapatai fölszabadították Hódmezővásárhelyt, Szentest, Mezőtúrt, Magyartést, Szegvárt, Mindszentet, Székkutast, Maroslelét, Csanádalbertit, Deszket, Algyót.

Október 9.

Kübekháza, Szőreg, Újszentiván, Ferencszállás, Kiszombor, Klárafalva, Csanytelek, Tömörkény, Felgyő fölszabadulása.

Megkezdődött a Szovjet Hadsereg tizedik csapása, amelynek eredményeként fölszabadult a Karél—Finn Szovjet Szocialista Köztársaság.

Október 10.

A Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt vezetőségei közös határozatot hoztak a munkásegyeségről s a két párt szoros együttműködéséről.

Gyálarét fölszabadulása.

Este 8-kor Bohó András a Petőfi Sándor sugárút végén átadta a szovjet katonai parancsnoknak Pálffy György polgármester-helyettes levelét, melyben Szeged helyükön maradt vezetői a város békés elfoglalását kérték.

Október 11.

Hajnalban a szovjet csapatok ellenállás nélkül elfoglalták a várost; Szeged fölszabadult.

Fölszabadult Kiskundorozsma és Röske is.

Horthy megbízottai Moszkvában előzetes nyilatkozatot írtak alá, amelyben elfogadták a Szövetséges Hatalmak fegyverszüneti feltételeit.

Október 12.

Megjelent Pálffy György polgármesterhelyettes fölhívása a rend fenntartásáról, a munka folytatásáról, az üzletek kinyitásáról.

Csongrád, Ásotthalom, Forráskút, Sövényháza, Tápé, Tiszasziget, Bokros fölszabadulása.

Október 13.

Pálfy György polgármester-helyettes rendelete a fegyverek, rádiók beszolgáltatásáról, a rubelnek fizetési eszközként való elfogadásáról (1 rubel = 10 pengő).

Fölszabadult Baks és Domaszék.

Október 14.

Az Ukrán Szocialista Szovjet Köztársaság teljes fölszabadulása.

Fölszabadult Mórahalom, Sándorfalva és Zákányszék.

Butyenko alezredes, városparancsnok rendelete a szesztilalomról, elsötétítésről, éjszakai kijárási tilalomról, katonai fölszerelések, fényképezőgépek beszolgáltatásáról, az állampolgári jogok megvédelmezéséről.

Október 15.

A német—nyilas puccs. Horthy lemond Szálasi javára.

Fölszabadult Balástya és Szatymaz.

Vas Zoltán Szegedre érkezett. A Szegedi Kenderfonógyárban megalakult az ország első üzemi tanácsa (elnök Strack Adám).

A Nógrádi Sándor vezette partizáncsoport megkezdte tevékenységét.

Október 16.

Kistelek és Zombó fölszabadulása.

Október 17.

A szovjet városparancsnok a szociáldemokrata párt elnökét, Valentiny Ágostont bízta meg a polgármesteri teendők ellátásával.

Megalakult a Kommunisták Magyarországi Pártja Szegedi Csoportja (titkár Gombkötő Péter).

Bordány fölszabadulása.

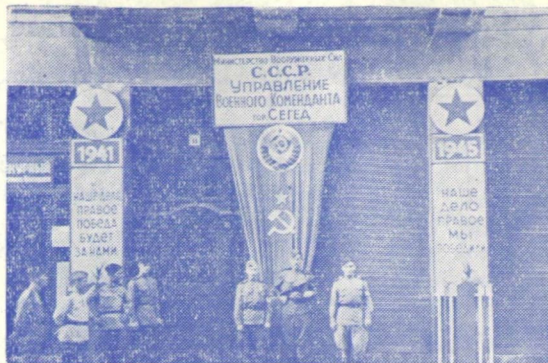
Október 18.

Dálnoki Miklós Béla, az I. magyar hadsereg parancsnoka, és tisztikarának egy része átállt a szovjet hadsereghez.

Megjelent a KMP Szegedi Csoportjának napilapja, a Szegedi Népakarat.

Délután a színházban tartott pártgyűlésen Vas Zoltán beszélt.

(Folytatjuk.)

AZ ELSŐ SZOVJET PARANCNSOKSÁG
A KÖLCSEY UTCÁBAN

A FÖLSZABADÍTÓ SZOVJET HADSEREG
KATONÁI A KONZERVGYÁRBAN

SZOVJET HARCOS — HÚSIPARI MUNKÁS —
A SZALÁMIGYÁRBAN